

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN: 2181-1342 (ONLINE)

№ S/1 (3) 2023

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ
СОЦИАЛЬНО-ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES
AND SOCIAL SCIENCES

ЭЛЕКТРОН ЖУРНАЛ

ЭЛЕКТРОННЫЙ ЖУРНАЛ

ELECTRONIC JOURNAL

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

Махсус сон

№ S/1 (3)-2023

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

Специальный выпуск

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES
Special Issue

ТОШКЕНТ-2023

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Аброр – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликков Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Носирходжаева Гулнора Абдукаххаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети.

ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

ЮРИДИК ФАНЛАР:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуратовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети.

ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Ҳашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот

технологиялари университети ҳузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Тайланова Шоҳида Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент.

ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Васида Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбахор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психологияси кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодири Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси

СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атақулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхати (Рўйхатга) киритилган.

Crossref DOI:

Таҳририят Crossref DOI нинг расмий аъзоси ҳисобланади ва 10.47.390 DOI префиксига эга. Ҳар бир нашр ва илмий мақолага индивидуал Crossref DOI рақами берилади.

Google Scholar

Журнал Google Scholar (Академия) да индексацияланади.

“Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамият.

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй.

Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

МУНДАРИЖА

07.00.00 – ТАРИХ ФАНЛАРИ

Turaev Sherzod Gulboy ugli

SURKHAN OASIS IN V.H. KARMISHEVA'S RESEARCH ETHNIC DESCRIPTION OF "YUZ" TRIBES 8-13

Jabbarova Latofat Tulkinjonovna

ZAMONAVIY MUZEY ARHITEKTURASI VA LANDSHAFT DIZAYNI INTEGRATSIYASI ("G'ALABA BOG'I" YODGORLIK MAJMUASI ASOSIDA) 14-19

08.00.00 – ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ

Hurmurodov Zaфаржон Нурмуродович

МАҲАЛЛИЙ ДАВЛАТ ҲОКИМИЯТ ОРГАНЛАРИНИ РАҚАМЛИ ТЕХНОЛОГИЯЛАР АСОСИДА БОШҚАРУВ ФАОЛИЯТИНИ ЙЎЛГА ҚЎЙИШ 20-26

Жаббарова Чарос Аминовна

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА МОЛИЯВИЙ ҲИСОБОТНИНГ ХАЛҚАРО СТАНДАРТЛАРИГА ЎТИШ ЗАРУРИЯТИ 27-32

Nabiev Olimjon Abdisalomovich

FORMS OF PRECARIOUS EMPLOYMENT AND APPROACHES TO ITS ASSESSMENT 33-43

Тошпулатов Даврон Ақромович

ИСЛОМ БАНК-МОЛИЯ ХИЗМАТЛАРИНИНГ РИВОЖЛАНИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ 44-54

09.00.00 – ФАЛСАФА ФАНЛАРИ

Муминов Алишер Гаффарович

АХБОРОТЛАШГАН ЖАМИЯТГА ЎТИШНИНГ АЙРИМ ЖИҲАТЛАРИ 55-59

Холмирзаев Нодиржон Низомжонович

ШАҲАРЛАР АҲОЛИСИДАГИ ИНДИВИДУАЛЛАШУВ МУАММОСИ: ТАҲЛИЛ ВА ТАКЛИФЛАР 60-65

Абдураимова Муқаддас Эргашовна

"АВЕСТО"ДА ТАЪЛИМ-ТАРБИЯ МАСАЛАСИ 66-71

10.00.00 – ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ

Axmedov Oybek Saparbaevich, Djumambetova Gulziba Kongratbaevna

COMPARATIVE-TYPOLOGICAL CHARACTERISTICS OF ECONOMIC TERMS IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES 72-75

Avaznazarov Odiljon Rahmatulloevich

ALISHER NAVOIY – ULUG' YO'LBOSHCHI 76-82

Бурибекова Шаура Шавкатовна

ЗНАЧЕНИЕ И ПРОБЛЕМЫ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ЭТИКИ В ПРОЦЕССЕ ЖУРНАЛИСТСКОГО РАССЛЕДОВАНИЯ	83-89
<i>Абдуллаев Акмал Амирович</i> ЭТНИК ВА МИЛЛИЙ УРФ-ОДАТЛАР ҲАМДА ҚАДРИЯТЛАР АСОСИДА ШАКЛЛАНГАН ЖОЙ НОМЛАРИ	90-98
<i>Masharipova Valentina Sergeyevna</i> THE USE OF PARALINGUISTICS IN JIM BUTCHER'S WORK	99-104
<i>Камолова Санобар Жабборовна</i> ЎЗБЕК ВА ФРАНЦУЗ БАДИИЙ АСАРЛАРИДА АНТРОПОНИМЛАР	105-109
<i>Ярматова Мехринисо Азаматовна</i> ЯЗЫК - НОСИТЕЛЬ КУЛЬТУРЫ	110-117
<i>Rahmonova Sardora Muminjonovna</i> BIZNES SOHASIDAGI BIRLIKLARNING SEMANTIK ANALIZI	118-123
<i>Samadova Marg'uba Kuchkarovna, Ziyayeva Muhayyo Usmanjonovna</i> COMPULSORY METHODS IN TEACHING ESP.....	124-128
<i>Mansur Yunusov Abdullayevich</i> NATIONAL EXPERIENCE IN THE DEVELOPMENT OF INFORMATION CONSUMPTION IN PUBLIC SERVICES: PROBLEMS AND SOLUTIONS	129-134
12.00.00 - ЮРИДИК ФАНЛАР	
<i>Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович</i> ВОЯГА ЕТМАГАНЛАР МЕХНАТ ҲУҚУҚЛАРИ ХАЛҚАРО ҲУҚУҚИЙ ҲИМОЯСИ	135-139
<i>Yakubova Iroda Bahramovna</i> XORIJYI RIVOJLANGAN MAMLAKATLAR VA O'ZBEKISTON QONUNCHILIGIDA MUALLIFLIK HUQUQLARINI JAMOAVIY BOSHQARISHNI SHAKLLANTIRISH TAMOYILLARINING QIYOSIY TAHLILI	140-146
<i>Карамов Мамашариф Жамилович</i> ЖАМИЯТ ҲАЁТДА МАҲАЛЛА ИНСТИТУТИНИНГ ЖАМОАТЧИЛИК НАЗОРАТИНИ ЎРНАТШИДАГИ ЎРНИ ВА АҲАМИЯТИ	147-151
<i>Қурбонов Дониёр Давлат ўғли</i> ВОЯГА ЕТМАГАН ШАХСЛАР ТОМОНИДАН СОДИР ЭТИЛАДИГАН ЖИНОЯТЛАРНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ.	152-157
13.00.00 - ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ	
<i>Umidaxon Abdullayeva G'ulomiddinovna</i> O'QUVCHI VA TALABALARNING TABIATGA MA'SULIYATLI MUNOSABATDA BO'LISHLARIDA EKOLOGIK TA'LIM VA EKOLOGIK TARBIYA BERISHNING AHAMIYATI.....	158-163

Нурматова Насиба Хошимжановна

ИДЕОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ К
ПАТРИОТИЧЕСКОМУ ВОСПИТАНИЮ МОЛОДЕЖИ 164-173

Дилафруз Явкочдиева

ИННОВАЦИОН ЁНДАШУВ АСОСИДА ТЕХНИКА ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТИ ТАЛАБАЛАРИНИ
КАСБИЙ ФАОЛИЯТГА ТАЙЁРЛАШ 174-183

10.00.00 – Филология фанлари

Абдуллаев Акмал Амирович
Чирчиқ давлат педагогика университети
Ўзбек тилшунослиги кафедраси таянч докторанти
e-mail: akmalabdullayev713@gmail.com

ЭТНИК ВА МИЛЛИЙ УРФ-ОДАТЛАР ҲАМДА ҚАДРИЯТЛАР АСОСИДА ШАКЛЛАНГАН ЖОЙ НОМЛАРИ

Аннотация: ушбу мақолада Тошкент воҳасининг Оҳангарон, Паркент, Бўстонлик, Қибрай туманлари ҳамда Чирчиқ шаҳридаги халқ этник ва миллий урф-одатлари ҳамда қадриятлари асосида шаклланган жой номлари ҳақида маълумотлар берилган. Мазкур жой номларининг пайдо бўлишининг халқона ва илмий этимологияси ҳақида фикр-мулоҳазалар баён этилган.

Калит сўзлар: Искандар, Боғистон, Бетагали, Байтқўрғон, Бўстонлик, Кўтирбулок, Оқсоқотасой, Нуракиотасой, Паркент, Навдак, Санганак, Заркент, Номданак, Сўқоқ, Чанги, Кумушкон, Шампан, Яланғоч.

Абдуллаев Акмал Амирович
Чирчикский государственный педагогический университет
докторант кафедры узбекского языкознания
e-mail: akmalabdullayev713@gmail.com

НАЗВАНИЙ МЕСТ ФОРМИРОВАННЫМ НА ОСНОВЕ ЭТНИЧЕСКИХ И НАЦИОНАЛЬНЫХ ОБЫЧАЕВ И ЦЕННОСТЕЙ

Аннотация. в данной статье представлены сведения о топонимии, образованной на основе этнонациональных обычаев и ценностей Охангаронского, Паркентского, Бостонликского, Кибрайского районов Ташкентского оазиса и города Чирчик. Представлены мнения о народной и научной этимологии появления этих топонимов.

Ключевые слова: Искандар, Богистан, Бетагали, Байткурған, Бостонлик, Котырбулок, Аксакотасой, Нуракиотасой, Паркент, Навдак, Санганак, Заркент, Номданак, Согок, Чанги, Кумушкон, Шампанское, Яланғоч.

Abdullaev Akmal Amirovich
Chirchik State Pedagogical University
Doctoral student of the Department of Uzbek Linguistics
e-mail: akmalabdullayev713@gmail.com

PLACE NAMES FORMED ON THE BASIS OF ETHNIC AND NATIONAL CUSTOMS AND VALUES

Abstract. this article provides information about place names formed on the basis of ethnic and national customs and values of Ohangaron, Parkent, Bostonliq, Qibray districts of Tashkent oasis and Chirchik city. Opinions about folk and scientific etymology of the appearance of these place names are presented.

Key words: Iskandar, Bogistan, Betagali, Baitkurgan, Bostonliq, Kotyrbulok, Aksaqotasoy, Nurakiotasoy, Parkent, Navdak, Sanganak, Zarkent, Nomdanak, Sogoq, Changi, Kumushkon, Champagne, Yalang'och.

<https://doi.org/10.47390/B1342V3SI1Y2023N13>

Ономастиканинг асосий ўрганиш объектларидан бири ҳисобланган топонимлар шунчаки жойнинг атоқли номигина бўлиб қолмасдан, улар лингвокультура сифатида ўз семантик кейсида аждодларимизнинг этногенези, урф-одат, касб-хунар, ижтимоий, маданий-маънавий, диний-фалсафий қарашлари, жойларни номлашдаги моҳирлик ва топқирлиги каби экстралингвистик хусусиятларни мужассамлаштиради. Топонимлар ўзбек тилининг тарихий, лисоний бойлиги, халқ маънавиятининг катта мероси сифатида лингвомаданиятшуносликнинг ҳам ўрганиш объектларидан бири ҳисобланади. Ушбу фикрлар Тошкент воҳасининг биз тадқиқ қилаётган Оҳангарон, Паркент, Бўстонлик, Қибрай туманлари ҳамда Чирчиқ шаҳри учун ҳам бевосита тааллуқлидир.

Президентимиз Тошкент воҳаси ҳақида “Сўлим ва бетакрор Чирчиқ воҳаси, Олмалик ва Оҳангарон кенгликларида жойлашган Тошкент вилояти, бу кўҳна диёр ҳар қандай юксак таърифга муносибдир. Бу заминнинг унумдор тупроғи, қут-барака ёғиладиган дала ва боғлари, олтин, кумуш, мис, мрамор, кўмир каби заҳираларга бой конлари, энг муҳими, меҳнаткаш, бағрикенг, кўп миллатли халқи ватанимиз равнақиға муносиб ҳисса кўшиб келмоқда.” [1; 406-б.] – дея таъриф беради. Ҳақиқатан ҳам бу кўҳна замин бой ва бетакрор тамаддун тарихига эга. Мазкур ҳудудда халқимизнинг қадим-қадимдан шаклланиб келган этник ва миллий урф-одатлар ҳамда қадриятлар асосида шаклланган жой номлари кўплаб учрайди. Жумладан,

Искандар қишлоғи (Бўстонлик т.). Бу Чирчиқ дарёсидан биринчи сув олувчи каналнинг номи билан боғлиқ. 1889 йили бу канал ўрнида кичик бир “сарт” ариғи бўлган, бу ариқни подшо Александрнинг қариндоши Николай Романов қайта қурдириб, унга “Оқ подшо” Александрнинг номини қўйдиради [2; 19-б.]. Бу ҳақда профессор С.Қораев бир китобида: “Toshkentdan yuqoriroqda Chirchiqdan chiqarilgan ariq. 1883-85- yillarda rus knyazi Nikolay Konstantinovich qazdirgan va uning nomi bilan atalgan kanal. Xalq orasida chor knyazi Iskandarto‘ra deb atalar edi.” [3; 137-б.] - дея маълумот беради; яна бир китобида: “Чирчиқ шаҳри яқинидаги Искандар қишлоғи ва Искандарариқ анҳори эса Романовлар хонадони вакили Император Александр III шарафига шундай аталган: подшо Александрни халқ Искандартўра деб атаган” [4; 16-б.] – дея маълумот келтиради. Бошқа бир манбада “1885 йилда князь Романов томонидан Чирчиқ дарёсидан Искандарариқ (50 км) қурилди, у 4260 десятина ерни суғорди.” [5; 66-б.] – деган маълумотни учратамиз. Яна бир интернет нашри манбасида “Князь Искандар ариқ, Бухоро ариқ ва Романов канали қурилиши ишларига раҳбарлик қилади. 1886 йилда у Марказий Осиёдаги энг улкан лойиҳа – Тошкент ва Жиззах ўртасидаги чўлнинг бир қисмини суғориш учун Сирдарёдан канал чиқаришга киришади. Ушбу канал қурилиши Николай Романовга ўша вақтдаги пул бўйича бир миллион рублдан ортиққа тушади ва уни машҳур қилиб юборади.” [6] – дея маълумот берилган. Бизнингча, С.Қораевнинг биринчи келтирилган ҳамда А.Мухамедовнинг келтирган маълумотлари ҳақиқатга тўғри келади. Аста-секин ушбу ариқ бўйидаги ҳудуд ободонлаштирилиб, аҳоли яшайдиган жойга айлантиради ва маҳаллий халқ ушбу ариқ номини миллий урф-одатга кўра маҳаллий сўзлашув тилига

мослаб “Искандарариқ” деб юрита бошлайдилар. Кейинчалик қўшма топонимдаги “ариқ” топоформанти тушиб қолиб, жой номини “Искандар” деб атаганлар. Ҳозирги кунда ҳам ушбу қишлоқ шу ном билан юритилиб келинмоқда.

Боғистон қишлоғи (Бўстонлик т.). Машҳур диний уламо Хожа Убайдуллоҳ Аҳрори валий ҳазратлари таваллуд топган қишлоқ (1404 – 1490). Профессор Ҳ.Ҳасанов ушбу жой номининг этимологиясини “Буғустон”, яъни “Буғули ер” деб изоҳлайди [7; 17-б.]. В.В. Бартольд “Эроннинг тарихи ва тарихий географияси бўйича ишлар” (“Работы по исторической географии и истории Ирана”) асарида Боғистон деган жойни “Худо ватани” деб таржима қилган (Ислом динидан олдин боғ сўзи эрон тилларида “худо” маъносини англатган, бу сўзнинг фоғ (фуғ) вариантлари ҳам бўлган.) [8; 171-б.]. Бу топоним “боғлар ўлкаси” деган маънони ҳам англатиши мумкин. Профессор И.П. Петрушевский ҳам “Боғистон” топонимини шундай изоҳлаган [9; 128-б.].

Бетагали қишлоғи. Оҳангарон туманида Бетагалисой, Бетагали деган қишлоқ мавжуд. Бетага деб майда бир ўт тури айтилади. Бу ўт бута-бута, яъни тўп-тўп бўлиб ўсади. Эҳтимол, бўтака сўзи вақтлар ўтиши билан талаффузда “бетага” шаклига келиб қолгандир. Ҳазрат Бобур “Бобурнома”да айтгандек: “...Ўт тоғининг ва пуштасининг ва жулғасининг бирдек бўлур ва хўб бўлур, аксар **бутака** ўти бўлур, отга бисёр созвор ўттур. Андижон вилоятида бу ўтни **бутга ўти** дерлар, важҳи тасмияси маълум эмас эрди, бу вилоятда маълум бўлди. Бу ўт бута-бута (яъни тўп-тўп – А.А.) чиқар учун **бутага** дерлар эмиш. Бетакани от кўп хуш кўриб ейдир.” [10; 102-б.]. Бетага еган йилқи яхши семиради. Бетагали яйловда юрган бияларнинг қимизи ёғли ва ёқимли бўлади.

Байтқўрғон мавзеси. Қибрай туманида, Чирчиқ дарёсининг ўнг қирғоғида жойлашган. Ушбу манзилда истиқомат қилувчи кексаларнинг сўзларига қараганда, бу манзил пайдо бўлмасидан илгари қишлоқ атрофи қамишзор ва тўқайзорлардан иборат бўлиб, бу ерда фақатгина Байтибой деган бир қозоқ бойнинг кўрғони бўлган экан. Кейинчалик Қибрай ва Тошкентдан деҳқонлар кўчиб келишиб, уйлар қуриб, бу ерни обод қилишган ва бу ерга биринчи асос солган Байтибой номи билан Байтибойнинг кўрғони – Байтқўрғон бўлиб қолган дейишади. Айримлари Байтиқўрғонга шаҳардан шоир-у адиблар келиб, бу ерда ғазалхонлик, яъни байтхонлик қилишган, шунинг учун шундай ном беришган, ҳам дейишади.

Бўстонлик тумани – Тошкент вилоятининг энг сўлим, туризм ривожланаётган туманларидан бири. Бўстонлик “боғ-роғ” маъносидаги бўстон сўзидан кўра бўстон (бўзтўнли) деган уруғ номи билан аталган дейиш, тўғрироқ бўлса керак. Сабаби “Бўстўн-бўстон (бўзтўнли) умумтуркий этноним саналади. Қозоқ, озарбайжон ва ўзбеклар орасида топонимга айланган.” [3; 177-б.]. Шу туманда Чимбойлик деган қишлоқ ҳам бор (Чимбой – уруғ номи) -лик, -лик аффикслари кишиларнинг қайси қабила-уруғ ёки ҳудудга мансублигини билдирувчи қўшимча: масалан, минг қабиласидан бўлган кишилар минглик деб аталган.

Қўтирбулоқ (Паркент тумани) – бу булоқ сувининг минераллашув даражаси 0,7 г/литрни ташкил этади. Бу шифобахш булоқнинг таркиби хлор-сульфат-гидрокарбонатли, ҳарорати 36,2°C атрофида [11; 21-б.]. Ушбу булоқнинг суви қўтир касаллигини даволашда қўл келиши маҳаллий аҳолининг булоққа нисбатан миллий

қадрият сифатида қарашига сабаб бўлган ва булоққа унинг шифобахш хусусиятидан келиб чиқиб ном берилган.

Оқсоқотасой ва **Нуракиотасой** каби гидронимлар ҳам миллий урф-одатлар ва диний қадриятлар асосида шаклланган жой номлари ҳисобланади. Ушбу гидронимлар таркибидаги **-ота** индикатори ҳақида филология фанлари доктори О.Т. Бегимов шундай маълумот беради: “**Ота (туркча - ада) индикатори**. Оронимлар ва гидронимлар таркибида индикатор вазифасида келган бу сўз, ҳозирги шаклига кўра, “улуғ, муқаддас” маъноларини касб этиб, мазкур объектларни илоҳийлаштириш тушунчасини ифодалайди. -ота компонентли кўпгина топонимлар ҳам махсус тадқиқ этишни талаб этади. -ота компонентли топонимларнинг ареали кенг, уларни Ўрта Осиё, Афғонистон, Қирғизистоннинг жануби-шарқий томонидаги узоқ жойларда, яъни Хитойнинг Кошғар тоғ тизмаларида – Мустоғ ота йирик чўққиси номида кўриш мумкин.” [12; 90-б.]. В.А. Никонов “**-ота** компоненти тўғрисидаги баҳсни биргина оронимлар мисолида ҳал этиб бўлмайди. Чунки бу сўз бошқа объектлар, айниқса, гидронимлар таркибида ҳам учрайди” [13; 98-б.], – деган фикрни илгари сурган эди. В.А. Никоновнинг кўрсатишича, Н. Попова **-ота** компонентли гидронимлар культ билан эмас, балки **ата** – «тез оқмоқ» архаик феъли билан боғлиқ, деган гипотезани илгари сурган [13; 98-б.].

-ота компоненти ҳақидаги илмий фаразларни О.Бегимов яна шундай изоҳлар билан тўлдирди: “Биз оронимлар таркибида учрайдиган **-ота** компонентини “дўнглик, баландлик; сув ичидаги баланд жой, орол” маъносидаги о:та ~ а:да сўзи билан боғлиқ деб ўйлаймиз. Ўзбекистон оронимиясида -ота компонентидан ташкил топган қуйидаги номлар учрайди: Оқота (Кт., чўққи). Шунингдек, Увада (Чр.) топоними таркибида ҳам шу компонент сақланган: Ува+да<Ува + а:да~Ува+о:та. Бу компонентнинг оронимлар таркибида келиши кишиларнинг қадимда тоғ-тошларни илоҳийлаштириши, уларга сиғиниши билан боғлиқ” [12; 91-б.].

Машҳур саркарда, шоҳ ва шоир Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг “Бобурнома” асари Тошкент воҳасидаги баъзи жой номлари ҳақида қимматли маълумот берувчи ўрта асрларга оид муҳим топонимик манбалардан биридир. Ушбу асарда ўша даврга оид жуда кўплаб жой номлари келтирилган; ўз ўрнида мазкур жой номларига баъзи изоҳлар ҳам ҳам берилган. Асарда XVI аср бошидаги жой номлари ўша вақтдаги умумхалқ тилидаги айтилиши транскрипцияда берилган. Шунингдек, айрим номларнинг тарихий-этимологик маъноси, унинг пайдо бўлиши ўша ерлик аҳолининг этногенезиси ва лингвомаданий ривожига билан боғлиқлиги ҳақида баъзи ривоятлар билан боғланганлиги ҳақида маълумотлар бор. Жумладан, асарда Паркент тумани ҳақида асарда қуйидаги маълумотларга дуч келамиз: “... Ҳазрати Хўжаго Хожа Самарқанддин чиқиб келиб, **Фаркатта** ўлтуриб эрдилар. **Фаркатқа** чиқиб Хўжани кўрдим. Умидвор эдимки, хон додам риоят ва иноят мақомида бўлуб, вилоят ва паргана бергайлар” [10; 116-б.].

“**Паркент**” топонимининг пайдо бўлиши ҳақида бир қанча нақллар мавжуд. Маҳаллий аҳолининг баъзилари Паркент жуфт (пар) қишлоқ, яъни сойнинг икки соҳилидаги қишлоқ дейишади (Учқўрғон ва Ўчоқ даҳалари назарда тутилган – А.А.). Баъзилари эса бу ерда парисимон одамлар яшагани учун Пари кент – парилар шаҳри номини олган деб тахмин қилишади. Яна бир фикрга кўра, Фаркат – фаровон қишлоқ

[11; 54-б.]. Пар – баланд маъносига ҳам эгалиги ҳисобга олинса, Паркат баланд қишлоқ ҳам бўлиши мумкин. Албатта, бу нақл ва ривоятлар жудаям асоссиз эмас. Қишлоқнинг қадимги номи Фарнкат (Фаркат) эканлиги ҳам шубҳа туғдирмайди. Бунга юқорида номлари келтирилган қадимги географларнинг қўлёзмаларида бу манзилнинг шу ном билан қайд этилиши етарли далилдир. Кат қўшимчаси суғд тилида обод жой – шаҳар ёки қишлоқни [14; 111-б.], Фар – нурни билдиришини ҳисобга олиб, нурафшон қишлоқ деса ҳам бўлади. Лекин қадимшунослар, Фаркат топонимаси зардуштлиқ динига боғлиқ маъбудлардан бири – Фарн (Фарн – илоҳий олий зот. Бахт, омад рамзи, нурли сиймо. Оқ қуш, оқ қўй, оқ от ва бошқа қиёфаларда тасаввур қилинган. Авесточа – Хварно)га бағишланган ибодатхона номидан келиб чиқиш эҳтимоли кўпроқ, деб билишади. Хварно сўзи илк форс тилида фарн, сўнг фар, суғд тилида эса пар шаклида ишлатилган. Масалан, фарах – бахтли ҳаёт (вахи авесточа – ҳаёт) [15; 53-б.].

Тадқиқотчи адабиётшунос олим М. Исоқов изоҳларига кўра: “Фарн узоқ аждодларимиз тасавурида дину-диёнатда, имону-эътиқодда, эзгулик ва адолатда собиту мустаҳкам, ҳақ буюрган ишларга ўзлигини сафарбар этган, жисми, қалби, руҳида қабоҳат ва ёмонликни, фикри-зикри, сўзидан алдоқ ва ёвузликни, Ахриман (“Авесто”да зулмат, ёвузлик яратувчи) пайдо қилган норавонликни ситиб чиқарган, пок инсонларга насиб бўладиган илоҳий бахт тажаллисидир. “Авесто”да айтилишича, борлиқнинг яратувчиси ва олий ҳакам Ахурамазда ўзи иродаси билан Фарнга лойиқ этган суюкли бандалари санокли бўлган. Жумладан, Кайёний шоҳларидан Қайқубод, Кайковус, Кайпишин, Кайориш, Сиёвушлар илоҳий Фарнга сазовор бўлишган. Улар Ахурамазда суйган бандалар бўлиб, савобли, тўқ, фаровон қилиб яратилган ўлкалардаги барча эзгу инсонларга бахт-иқбол беришлари лозим ҳисобланган” [15; 54-б.].

Ўша даврда оддий халқ орасида Фарнга сиғиниш кенг тарқалган. Чунки унга ибодат қилиш содда, оддий халқ учун тушунарли бўлган. Ибодатдан олдин Фарнга бағишланган дуоларни ўқиш савобли ҳисобланган. “Авесто” тасавурларига кўра, Фарннинг назари тушган шоҳларнинг ҳудудига ноз-неъмат, серҳосиллик, қудрат, маъмурликни инъом этган. У табиат бойликларини, қабилаларни инсу жинслардан ва девлардан ҳимоя қилувчи илоҳий куч чифатида қиёсланади. Фарн инъом этган бойликлар, қуёш нурлари остида ўсган бўрдоқи қўйлар подаси, деб ҳисобланган. Шунинг учун узоқ аждодларимиз уни олтин шоҳли улкан қўчқор қиёфасида тасаввур қилишлари ажабланарли эмас. Айнан шунинг учун, тўкин-сочинлик, бойлик келтирсин, деб зардуштийлар кўза бандларини, болалар ўйинчоқларини ва бошқа буюмларни қўчқор шаклида ясашган. Унинг рамзини ўчоқ қалаган ғиштларда, остоналарда ҳам учратиш мумкин [11; 55-б.]. Демак, бу буюмлар, ҳам диний, ҳам маиший маросимларда ишлатилган. Келтирилган маълумотлардан маълум бўладиги, жой номларининг пайдо бўлиши аждодларимизнинг диний эътиқоди, урф-одат ва маросимлари, расм-русумлари, этно ва лингвомаданий шаклланиши билан боғлиқ.

Фаркат номининг Паркат, Паркентга ўзгарган вақтини аниқлаш қўшимча тадқиқот манбаларини талаб қилади. Форс ва араб олимларининг саёҳатномаларида Фаркат номи билан тилга олиниши, араблар истилоси ва ундан кейинги даврларда

ҳам мазкур ҳудуднинг шу ном билан аталганини билдиради. Мўғуллар истилоси даврида Фаркат вайрон бўлиб, 100-150 йиллардан сўнг секин-асталик билан бу ҳудуд яна қайта тикланган. Ўша даврларда ушбу жой Паркент номи билан тикланган бўлиши мумкин, деган эҳтимол ҳам йўқ эмас. Юқорида келтирганимиздек, “Бобурнома” да бу манзил **Фаркат** дея тилга олинган. Хўжа Абдулҳақ қаламига мансуб, бобоси Хожа Убайдулло Аҳрор Валийнинг ҳаёт йўлига бағишланган “Мақомати Хожа Аҳрор” асарида (XVI аср ўрталари) Тошкентга қарашли **Паркат** қишлоқларидан бири **Инжакент** қишлоғи ҳақида маълумот келтирилган [16; 257–261-б.]. Демак, XVI аср ўрталаридан бошлаб, яъни шайбонийлар даврига оид (1501-1600) ёзма манбаларда **Паркат** топонимикаси қайд этила бошлаган.

Қадим-қадимдан Тошкент воҳасининг таркибий қисми бўлиб келган Паркентда яшаган аждодларимизнинг этногенези минтақада ўтиб борган ўша даврлар тарихий жараёнлари билан боғлиқ ҳолда шаклланган. Бу ҳудудда яшаган аҳолининг урф-одатлари, тили, диний эътиқоди, маросимлари ва қадриятлари умумийликни ҳосил қилган. Бу ердаги кўплаб жой номлари ушбу манзилда яшаган аждодларимизнинг этно ва лингвмаданий шаклланиши билан боғлиқ. Жумладан,

Навдак қишлоғи Паркентдан 22 км жануби-шарқда Бошқизилсойнинг чап соҳилида жойлашган. Бу ерда яшовчи аҳолининг кўпчилиги тожик миллатига мансуб. Қишлоқнинг Навдак деб аталиши ҳақида маҳаллий аҳоли орасида икки ривоят мавжуд. Биринчисига асосан, Навдак – янги (Нав) қишлоқ. Иккинчисига кўра, Тожикистоннинг Нав қишлоғидан кўчиб келган тожиклар қишлоққа асос солиб, номини Навдак деб аташганлиги тахмин қилинади. Бизнингча, топонимнинг асоси иккита топоасосдан – сўғдча нав (янги) ва деҳ ёки даҳа (мавзе, жой) ва (-а)к (кичрайтириш кўшимчаси)дан иборат бўлиши мумкин: нав+даҳа+(-а)к→навдаҳак→навдак – янги жой (мавзе).

Санганак қишлоғи Паркентдан 22 км жануби-шарқда Санганак дарёсининг чап соҳилида жойлашган. Бу ерда яшовчи аҳолининг ҳам кўпчилигини тожик миллатига мансублар ташкил қилади. Қишлоқнинг топонимикаси тўғрисида маҳаллий аҳоли орасида икки ривоят мавжуд. Биринчи фикрга кўра, тахминан 500 йиллар муқаддам, бу ерга ҳозирги Ангрен ҳудудидан кўчиб келган Сангин деган шахс жойлашиши билан боғланади. Иккинчи фикрга кўра, сангтош, яъни Санганак “тошлоқ қишлоқ” маъносини билдиради. Профессор М.Шерматов тахминига кўра Санганак сўзининг ўзаги “санги”, лотинча “Sanguines”, яъни қондек қизғиш ранг маъносини билдиради. Шунинг учун унинг номи Санганак дарёсининг юқори қисмида тарқалган қизил рангли қоятоғ жинслари билан боғлиқ бўлиши ҳам мумкин[11; 77-б.].

Заркент қишлоғи Паркентдан 12 км жануби-шарқда, Чотқол тоғ тизмаларининг ғарбий тоғолди минтақасида жойлашган. Заркент ушбу ҳудуддаги энг қадимги топонимлардан ҳисобланади. Қишлоқнинг топонимасини академик В.В.Бартольд араб географлари асарларида Шош вилоятида қайд қилинган Заранкату қишлоғи, ҳозирги Заркент бўлса керак, деб тахмин қилади. Маҳаллий аҳолининг тахминига кўра, шу атрофдаги тоғлардан қазиб олинган хом ашёлар қишлоқда қайта ишланганлиги сабабли бу қишлоқни заргарлар қишлоғи – Заркент деб номлашган. Атоқли номшунос олим С. Қораев бу қишлоқнинг топоними ҳақида “Этимологияси

номаълум. **Зар** - “олтин”, **зер** (зерин) - “қуйи”, “этак”; Зеринкат - “пастдаги қишлоқ”, “тоғ этагидаги қишлоқ” бўлади.”,- дея маълумот беради [17; 146-б.].

Номданак қишлоғи Паркентдан 16 км жанубда, Бошқизилсой билан Угамсой ирмоғининг оралиғида жойлашган. Номданак ҳам бу ҳудуддаги қадимий қишлоқлардан бири. Номданак луғавий жиҳатдан “машҳур қишлоқ” деган маънони билдиради. Баъзи ўрта аср манбаларида бу қишлоқ “Номадванак” номи билан ҳам қайд этилган. Профессор С.Қораев ушбу топонимнинг этимологияси ҳақида “**Намдон** - “сернам”, “серсув”, “сув омбори”, **ак** – топоним ясовчи қўшимча” [4; 148-б.], – дея маълумот беради.

Сўқоқ қишлоғи Паркентдан 18 км жануби-шарқда, Чотқол тоғ тизмаларининг ғарбий этакларида, Сўқоқсой дарёсининг соҳилларида жойлашган. Маҳаллий кекса аҳолининг фикрига кўра “Сўқоқ” сўзи туркийча – “ёлғизоёқ йўл”, араб тилида эса – “кийик йўли” маъносини билдиради. Баъзилар қишлоқ номини унинг шифобахш сувлари билан боғлиқ дейишади. Бу ерда ёдгорлик ҳисобланган қадимий қўрғонлар ва қабристонлар ҳам топилган. Мазкур қўрғонларда археологик қазишма ва тадқиқот ишлари давом эттирилса, топонимик ва этнонимик янги маълумотларга эга бўлиш мумкин.

Чанги қишлоғи Паркентдан 4-6 км шарқда, Паркентсой соҳилларида жойлашган. Чанги қишлоғи ҳам қадимий қишлоқлардан бири бўлиб, унинг пайдо бўлиши, номланиш тарихи ва этимологияси ҳақида илмий манбаларда маълумот топилмаган. Қишлоқ номи ҳақида маҳаллий аҳоли орасида бир неча тахминлар мавжуд. Баъзилар “Чанги” сўзи форс тилида “Жасур” деган маънони билдиради, дейишса, баъзилар дастлабки қишлоқ аҳолиси, Қўқон шаҳридан 26 км масофада жойлашган “Чанги” қишлоғидан кўчиб келгани учун шу ном билан қишлоқни аташган дейишади. Ўз даврида қишлоқнинг ён-атрофи мол боқишга қулай бўлгани сабабли бу ерларда қадимдан моҳир чорвадорлар яшаб, мол ҳайдаш пайтида кўтарилган чанг узоқдан кўриниши – унинг топонимикасига урғу бўлган бўлиш эҳтимоли бўлганлигидан қишлоқнинг номи келиб чиққанлиги ҳақиқатга яқинроқдир. Айтишларича, Ҳисарак қишлоғига кўчиб келган аждодлар, Заркент қишлоғи аҳолиси билан яхши қўшничилик муносабатларини ўрнатишган. Заркентликлар уларни “ҳисараки” – “ҳисорликлар”, яъни Ҳисордан кўчиб келганлар, деб айтишган. Шу зайлда “Ҳисарак” топоними вужудга келган [11; 83-б.].

Кумушкон қишлоғи Паркентдан 18 км шимоли-шарқда, Паркентсойнинг юқори оқимининг ўнг соҳилида жойлашган. Қишлоқ топонимининг пайдо бўлиш тарихи ва этимологияси, бизнингча, илк ўрта асрларда бу ерда қазилган кумуш кони билан боғлиқ бўлса керак.

Шампан қишлоғи Паркентдан 16 км жануби-шарқда, Санганаксой билан Угамсойнинг оралиғида жойлашган. Ушбу қишлоқ нисбатан янги пайдо бўлган қишлоқлардан ҳисобланади. Ҳудуднинг этногенезини ўзбеклар, тожиклар, татарлар ва қозоқлар шакллантирган. Қишлоққа 1947 йилда асос солинган. Унинг атрофидаги ҳудудларда винобоп узумлар етиштирилиши ва шу даврда французлар билан ҳамкорликда қурилган вино заводида қайта ишланиши сабабли қишлоқнинг номи рамзий маънода Франциянинг Шампан вилояти номи билан аталган [11; 76-б.].

Яланғоч қишлоғи (Қибрай тумани). Тошкент шаҳрида ҳам шу ном билан аталадиган даҳа бор. Фарғона вилоятининг Бувайда туманида ҳам шу ном билан аталувчи қишлоқ ҳамда Қўқон шаҳрида ҳам Яланғоч деб аталган жой номи бор. Фарғона водийси аҳолисининг этник таркибини ўрганган тарихчи олима С.Губаеванинг аниқлашича, қипчоқ қабиласи уруғларидан бири “Яланғоч” деб аталган [18; 73–74-б.].

Жой номлари классификацияси анча мураккаб масала. Топонимист олимлар томонидан жой номларининг турлича таснифлари таклиф қилинган, лекин бу масалада ягона ва муштарак қараш мавжуд эмас.

Топонимларни тарихий-этимологик аспектда тадқиқ қилишда лингвомаданий ва этномаданий жиҳатларнинг аҳамияти беқиёдир. Қадимги кўлёмалар, тарихий-бадий асарлар; халқ оғзаки ижоди; илмий адабиёт; халқ урф-одатлари ва анъаналари; турли қадимий луғатлар, топонимларнинг этимологик келиб чиқишини аниқлашда асосий ёрдамчи манбалар бўлиб хизмат қилади. “Шаҳарлар ва маданиятлар тупроқ остида қолиши, китоблар йўқолиши, тиллар унутилиши мумкин, бироқ жой номлари унча-мунчага унут бўлмайди.” [19].

Келтирилган маълумотлар ва таҳлиллардан келиб чиқиб шуни айтишимиз мумкинки, микротопонимларни туманлар доирасида тарихий-этимологик аспектда тадқиқ қилишда лингво ва этномаданий жиҳатларига алоҳида эътибор бериш мақсадга мувофиқ бўлади. Сабаби, халқимиз тарихи, тақдири ва турмуш тарзининг ўзига хос индикатори ҳисобланган жой номлари аجدодларимиз тафаккурининг бебаҳо ёдгорлиги, ўзбек маънавияти хазинасини асрлар давомида бойитиб келган лингвокультурема саналади.

Адабиётлар/Литература/References:

1. Мирзиёев Ш. Буюк келажакимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга қураимиз. Тошкент: “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 488 бет.
2. Юлдашев Д.Т. Атоқли отларнинг антропоцентриқ тадқиқи. Фил. фан. доктори (DSc) дисс-си автореферати, –Тошкент, 2021. – 75 б.
3. Qorayev S. Toponimika: O'quv qo'll. -T: O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashriyoti. 2006. -320 b.
4. Қораев С. Тошкент топонимлари. Т.: Фан. 1991. –Б. 64.
5. Мухамедов А.К. Сув хўжалиги ва мелиорацияга кириш. // Ўқув қўлланма. Тошкент ирригация ва мелиорация институти, 2008 йил. –Б. 162.
6. Князь Н. Романов ва унинг Тошкентдаги қароргоҳи тақдири нима бўлди? Интернет манба: <https://www.uzanalytics.com/tarix/4836/>
7. Ҳасанов Ҳ. Ўрта Осиё жой номлари тарихидан. Т.: Фан. –Б. 80.
8. Бартольд В.В. Сочинения. Том VII. Работы по исторической географии и истории Ирана. М.: Наука. 1971. –С. 667.
9. Петрушевский И.П. Поход монгольских войск в Среднюю Азию в 1219-1224 гг. и его последствия // Татаро-монголы в Азии и Европе: Сборник статей. –М.: Наука, 1977. –С. 207.
10. Бобур З. М. Бобурнома. –Т., Юлдузча, 1990. - 368 б.
11. Хусомиддинов С., Шерматов М. Паркент тумани. Т.: Ўқитувчи, 2006, –Б. 150.

12. Бегимов О.Т. Жанубий Ўзбекистон оронимларининг тарихий-лисоний тадқиқи. Фил.фан.докт. илмий даражасини олиш учун ёзилган диссертация. Самарқанд – 2021. –Б. 302.
13. Никонов В.А. Заметки по оронимии Киргизии//Ономастика Средней Азии. – Москва, 1978. –С. 231.
14. Найимов С. Н. Ойконимы Бухарской области. Дис. ... канд. филол. наук. –Ташкент, 1984. –С. 240.
15. Авесто. Яшт китоби. Т., Шарқ, 2001, –Б. 108.
16. Аҳмедов Б. Тарихдан сабоқлар. Т., Ўқитувчи, 1994, –Б. 397.
17. Қораев С. Ўзбекистон вилоятлари топонимикаси. -Т.: “Ozbekiston milliy ensiklopediyasi” Давлат илмий нашриёти, 2005. –В. 240.
18. Губаева С. Этнический состав населения Ферганы в конце XIX – начало XX век. Т.: 1983. –С. 153.
19. Асанов Э. <https://aniq.uz/yangiliklar/qosh-quyaman-deb-kuz-chiqarmaylik-yoxud-joy-nomlari-nega-xunuk>.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

Махсус сон

№ S/1 (3) – 2023

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

Специальный выпуск

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES Special Issue

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: "SCIENCEPROBLEMS TEAM"
масъулияти чекланган жамият

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:
scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).